

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris; given Stockholms slott den 10 februari 1921.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris.

GUSTAF.

Birger Ekeberg.

Lag

med vissa bestämmelser mot oskäliga pris.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Den, som vid avyttring av livsmedel, beklädnadsvara, bränsle eller annan förnödenhet tager eller betingar sig vederlag, som han insett eller bort kunna inse vara med hänsyn till föreliggande omständigheter uppenbart oskäligt, straffes med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

Samma lag vare, där någon utbjuder sådan vara till avyttring mot vederlag, som nyss är sagt.

Såsom vederlag skall anses värdet av alla för varan tagna, betingade eller fordrade förmögenhetsförmåner, ändå att de till döljande av vederlagets verkliga storlek upptagas såsom förmåner, vilka gärningsmannen i annat avseende tagit, betingat sig eller fordrat.

2 §.

Undanhåller den, som för avyttring tillverkat, framvunnit eller annorledes förvärvat vara, som i 1 § sägs, varan från avyttring under sådana omständigheter, att undanhållandet, ensamt eller i förening med dylikt förfarande av andra, medför uppenbar fara för oskälig stegring av priset vid varans övergång till förbrukaren, varde, där han insett eller bort kunna inse faran, straffad med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

Vad nu är stadgat skall icke gälla, där Konungen eller den Konungen därtill bemyndigar för visst fall eller i därom utfärdad kungörelse meddelat tillstånd att lägga vara å lager.

3 §.

Köper någon för avyttring eller förvärvar han eljest såsom mellanhand vara, som i 1 § sägs, och sker det under sådana omständigheter, att åtgärden, ensam eller i förening med dylikt förfarande av andra, medför uppenbar fara för oskälig stegring av priset vid varans övergång till förbrukaren, varde, där han insett eller bort kunna inse faran, straffad med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

4 §.

Förövas brott, som i 1, 2 eller 3 § sägs, av den, som förut begått brott mot något av nämnda lagrum, vare straffet fängelse från och med en månad till och med två år eller straffarbete från och med två månader till och med två år. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, må till böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor dömas.

5 §.

Fälles någon till straff för brott, som i 1 § första stycket sägs, eller för brott mot 2 eller 3 §, må domstolen, efter ty skäligen finnes, kunna förplikta gärningsmannen att utgiva, helt eller delvis, i det förstnämnda fallet värdet av taget eller betingat vederlag, vid brott mot 2 § värdet av vara, som på sätt i samma lagrum sägs undanhållits från avyttring, samt vid brott mot 3 § värdet av vara, som gärningsmannen på sätt där omförmäles förvärvat för avyttring.

6 §.

Fortsätter den, som är ställd under åtal för brott, varom 1, 2 eller 3 § förmäles, samma brott, varde dömd till särskilt ansvar för varje gång stämning delgivits.

7 §.

Det åligger allmän åklagare att åtala brott, varom i denna lag förmäles. Åklagaren äger, för utrönande, huruvida sådant brott blivit begånget, låta verkställa undersökning av salubod, magasin, kontor eller annan lägenhet, där vara, som i 1 § sägs, kan antagas förvarad, så ock taga del av näringsidkares handelsböcker och andra dylika handlingar. Av det, som därvid inhämtats, må icke yppas annat, än som erfordras för avgörande av frågan om åtals anhängiggörande och för åtals utförande.

För vinnande av utredning, huruvida vederlag, som i 1 § sägs, varit uppenbart oskäligen, eller huruvida undanhållande, varom i 2 § förmäles, eller förvärvat, som i 3 § sägs, medfört fara, som i dessa paragrafer avses, må åklagaren kunna hos vederbörande auktoriserade handelskammare inhämta utlåtande i ämnet.

8 §.

Åklagare åligger att till justitiedepartementet insända ej mindre anmälan om åtal som åklagaren anhängiggjort för brott mot denna lag, än även utslag, varigenom blivit slutligen dömt angående åtalet.

9 §.

Av böter, som ådömas enligt denna lag, så ock av vad gärningsmannen enligt 5 § förpliktats utgiva, tillfalle en tredjedel dock högst femtusen kronor, åklagaren och återstoden kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och gäller till och med den 31 maj 1922. I fråga om sådan under tiden för lagens giltighet begången förseelse, som i lagen avses, skall vad där är stadgat fortfarande gälla.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen å Stockholms slott fredagen den 4
februari 1921.*

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM och HANSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Ekeberg anförde:

»Den 28 februari 1921 utgår giltighetstiden för lagen den 26 april 1918 om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, lagen den 30 april 1918 om fastställande av högsta pris å vissa varor under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m., lagen den 19 juni 1917 med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden samt lagarna den 28 mars 1917 om förbud i vissa fall mot överlåtelse av fartyg eller andel däri eller upplåtelse av fartyg, så ock mot förvärv av aktie i aktiebolag, som äger fartyg eller andel däri, samt om förbud i vissa fall mot fortskaffande av gods med svenskt fartyg mellan utrikes orter ävensom lagen den 20 juni 1918 om förbud i vissa fall mot fortskaffande av gods med svenskt fartyg mellan svensk och utrikes ort. Jag har därför att underställa Eders Kungl. Maj:t frågan, huruvida dessa lagar, vilka alltsedan deras tillkomst erhållit giltighet för ett år i sänder, böra ytterligare prolongeras. Vad angår de tre senast omförmälda lagarna torde jag i annat sammanhang få återkomma till frågan om utsträckning av deras giltighetstid. Jag anhåller nu att få upptaga spørsmålet om prolongation av övriga av mig omnämnda lagar, förfoganderättslagen, maximiprislagen och prisockerlagen.

*Förfogande-
rättslagen
och maximiprislagen.
Inkomna
yttranden.*

Beträffande frågan om förnyad prolongation av förfoganderätts- och maximiprislagarna hava utlåtanden infordrats från folkhushållningskommissionen av juni 1919, statens handelskommissions avvecklingskommitté och bränslekommissionen. Därjämte har rörande behovet av fortsatt giltighet för vissa särskilda bestämmelser i förfoganderättslagen

yttrande begärts från jordkommissionen, statens odlingskommitté och socialstyrelsen. I fråga om förlängning av maximiprislagen hava 1921 års sockersakkunniga anmodats inkomma med yttrande.

Folkhushållningskommissionen har i skrivelse den 17 november 1920 anført, att kommissionen, vilken därest hänsyn skulle tagas allenast till dess nuvarande, huvudsakligen på dess egen affärsavveckling inriktade verksamhet näppeligen ägde direkt anledning påyrka förfoganderättslagens upprätthållande, likväl funne allmänna synpunkter tala för att statsmakterna — under den osäkerhet, som alltjämt präglade de ekonomiska förhållandena och vilken kunde tänkas medföra nödvändighet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens sammankallande snabbt ordna oväntade svårigheter, — borde äga fortsatt möjlighet att tillämpa lagens föreskrifter.

Folkhushållningskommissionen.

Med avseende å maximiprislagen har kommissionen framhållit, att lagens bibehållande vore erforderligt så länge den nu gällande ordningen å vår sockermarknad ägde bestånd. Ett led häri utgjorde nämligen fastställande av maximipris å socker, varom för närvarande gällde föreskrifterna i förordningen den 9 augusti 1920.

I yttrande den 26 oktober 1920 hava handelskommissionens avvecklingskommitterade anført: Under våren 1920 hade kommitterade enligt uppdrag av Kungl. Maj:t vid upprepade tillfällen haft att förhandla med svenska redare angående tillhandahållande av tonnage för transport av vete och kol till Sverige samt angående fastställande av maximifraktsatser för olika slag av varor. Kommitterade hade därvid lyckats uppnå frivilliga överenskommelser med vederbörande, utan att vare sig förfoganderättslagen eller maximiprislagen behövt tillgripas. Emellertid hade det förhållande, att dessa lagar funnes och kunde ifrågakomma såsom yttersta utväg, i icke oväsentlig mån medverkat till att möjliggöra överenskommelsernas träffande, och det torde vara tvivelaktigt, om desamma utan lagarnas förefintlighet kunnat komma till stånd. Efter handelsdepartementets tillkomst den 1 juli 1920 hade kommitterade icke vidare tagit befattning med ärenden av förevarande art. Såvitt kommitterade hade sig bekant, hade dock icke några nya tonnageregleringar efter nämnda tidpunkt förekommit, bortsett från sådan reglering, som kunde ske med tillhjälp av de s. k. fraktfartslagarna. Även om man finge hoppas, att det icke heller i fortsättningen skulle visa sig erforderligt att återuppliva kristidens statsreglerande verksamhet, vore emellertid förhållandena på det ekonomiska området för närvarande så ovissa, att

Handelskommissionens avvecklingskommitterade.

man ej med någon högre grad av säkerhet kunde förutse den kommande utvecklingen. Under sådana omständigheter vore det icke uteslutet, att jämväl under år 1921 ett behov av de ifrågavarande kristidslagarna kunde komma att göra sig gällande. På grund härav ville kommitterade under uttalande av en livlig förhoppning, att någon praktisk användning av de förevarande lagarna ej vidare skulle behöva komma i fråga, dock icke bestämt avstyrka, att åtgärder vidtoges, genom vilka förfoganderättslagen och maximiprislagen erhöles förlängd giltighetstid också efter den 28 februari 1921, därvid kommitterade tillika ville påpeka, att, även om lagarna förnyades, deras tillämpning dock vore beroende på särskild av Kungl. Maj:t utfärdad förordning.

Bränslekommissionen.

Bränslekommissionen har i yttrande den 30 november 1920 anfört: Med stöd av förfoganderättslagen hade Kungl. Maj:t den 12 maj 1917 utfärdat förordning om upplåtande till kronan av vissa områden för skogsavverkning, vilken förordning ägde giltighet till och med den 28 februari 1921. Den del av kommissionens vedanskaffning, som skedde genom egna huggningar, ägde rum med stöd av denna förordning, på grund varav kommissionen hade rätt att lägga skogsmark under beslag samt därå verkställa avverkning. Dessa beslag voro numera i stort sett hävda, dock med undantag för sådana områden, där kommissionen fortfarande hade ved liggande och frivillig överenskommelse rörande rätt att utforsla kvarliggande ved icke kunnat träffas med vederbörande markägare. Under näst föregående drivningssäsong hade kommissionen nämligen på grund av den blida vintern icke hunnit framforsla all i skogen liggande av kommissionen avverkad ved, utan funnes fortfarande cirka 143,000 kubikmeter i skogen. Därest förfoganderättslagen och därmed ock ovanberörda förordning skulle upphöra att gälla, skulle möjligen svårigheter uppstå för kommissionen beträffande utdrivningen av veden i de fall, då av anförd orsak beslag å skogsmark icke blivit hävda. I dessa fall kunde kommissionen icke heller försälja veden, där den låge i skogen, då säkerhet icke funnes för att densamma utan svårigheter från markägarens sida kunde utdrivas. Största delen av den ännu icke framforslade veden låge i Gävleborgs län och i Småland. Så snart det blivit vinterföre, komme kommissionen givetvis att med alla medel igångsätta utdrivningarna, men kommissionen hade dock icke förhoppning att kunna verkställa densamma före utgången av februari 1921. På grund härav hade kommissionen givetvis intresse av att förfoganderättslagens giltighetstid utsträcktes till drivningssäsongens slut, men ansåge sig kommissionen på grund av den förhållandevis ringa kvantitet ved, som kom-

missionen hade liggande i skogen, icke hava tillräckliga skäl att för sin del bestämt påyrka en sådan utsträckning av lagens giltighetstid.

Beträffande maximiprislagen har kommissionen förklarat sig icke för sin del hava något yrkande att framställa.

Från jordkommissionen och statens odlingskommitté hava infor-
drats särskilda yttranden rörande frågan, huruvida bestämmelser av
det innehåll, som angåves i 5 § 1 mom. första stycket förfogande-
rättslagen alltjämt kunde anses erforderliga, så vitt anginge skyldighet
för ägare eller innehavare av fast egendom, vars jord befunnits uppen-
bart vanhävdad, att i vissa fall till kronan upplåta egendomen eller del
därav jämte tillhörande inredning och utrustning m. m.

*Jordkom-
missionen
och statens
odlings-
kommitté.*

Jordkommissionen har i skrivelse den 13 december 1920 er-
inrat, att kommissionen i ett i december 1919 avgivet utlåtande i sam-
ma ämne uttalat, att förutsättningarna enligt förfoganderättslagen för
förfoganden över vanhävdad jordbruksfastighet icke vidare syntes vara
för handen. Sedan dess torde förhållandena på livsmedelsmarknaden
hava blivit gynnsammare, vadan kommissionen icke heller nu kunde
finna behöfligt ett förlängande av lagens giltighetstid i den del, varom
kommissionen hade att yttra sig. Kommissionen ansåge sig dock böra
framhålla, att den sålunda behandlade frågan saknade samband med
frågan om behövligheten av en för normala samhällsförhållanden gällande
vanhävdslagstiftning. — Uti ett kommissionens skrivelse bilagt yttrande
har kommissionens ledamot borgmästaren C. A. Lindhagen för sin del
avstyrkt förfoganderättslagens upphävande under åberopande bl. a. av att
de juridiska förutsättningarna för lagens bibehållande syntes icke mindre
nu än i början av år 1920 vara för handen, varjämte han anförde, att i
avvaktan på en vanhävdslag för hela riket en provisorisk lagstiftning
syntes vara väl på sin plats. I någon mån vid något tillfälle kunde
förfoganderättslagen vara på sin plats för att statuera ett exempel, till-
fredsställa det allmänna rättsmedvetandet och, praktiskt utförd, även
främja livsmedelsproduktion, som väl alltid borde anses behöva upp-
muntras och ökas. Lagen syntes ej heller kunna göra någon skada
men kunna vara bra att hava till hands både såsom ett hot och såsom
en utväg under dessa upprörda tider i avvaktan på ett mera definitivt
ordnande av förhållandena.

Statens odlingskommitté har i utlåtande den 2 november 1920
erinrat, att ifrågavarande bestämmelser i förfoganderättslagen icke riktade
sig emot vanhävd av jordbruksfastighet såsom sådan utan allenast av-
såge att utgöra ett led i samhällets åtgärder till bekämpande av svårig-

heter för folkförsörjningen, samt att, med hänsyn till den lättnad i tillgången av livsmedel, som under senare halvåret 1919 och under 1920 varit för handen, förfoganden över fastighet jämlikt nämnda bestämmelser icke under denna tid ansetts böra ifrågakomma. Genom lagen den 6 juni 1919 om inskränkning för viss tid i rätten att bortföra stråfoder m. m. vore i kampen mot vanhävden anvisat ett medel av betydligt större effektivitet än förfoganderättslagen. Då genom nämnda lag, vilken ägde tillämpning tillvidare intill den 1 juni 1922, ett av grundvillkoren för jordens bibehållande i växtkraft, nämligen en normal tillförsel av kreatursgödsel, tillgodosetts, och s. k. grödköp samt försäljning av en egendoms hela växande gröda — varigenom jordens alstringskraft i hög grad nedsattes — förhindrats, ansåge kommittén, att för odlingsorganisationens vidkommande ytterligare lagbestämmelser å ifrågavarande område icke för närvarande och tillvidare vore erforderliga.

Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen, som anmodats avgiva yttrande i fråga om den i 5 § 1 mom. andra stycket förfoganderättslagen upptagna bestämmelsen angående skyldighet för ägare eller innehavare av byggnad att, där det finnes oundgängligen erforderligt för beredande av bostad för husvilla, till kronan mot ersättning i vissa fall upplåta byggnaden eller del därav, har i skrivelse den 31 december 1920 anfört: Styrelsen hade funnit sig böra taga under ingående omprövning, huruvida berörda stadgande i nuvarande form motsvarade sitt syftemål. Till denna fråga, vilken ännu icke befunne sig i utrett skick, skulle styrelsen återkomma i samband med anbefallt utlåtande angående hyresstegringslagens prolongering. Redan nu ansåge sig styrelsen emellertid kunna uttala, att därest ett stadgande av ifrågavarande innehåll befunnes lämpligt att alltjämt bibehållas, detsamma ej syntes böra anknytas till sådana utomordentliga förhållanden, som utgjorde förutsättning för förfoganderättslagens tillämpning, utan snarare böra intagas i hyresstegringslagen eller i en fristående lag. Skulle det nuvarande stadgandet eller förfoganderättslagen i sin helhet upphöra att gälla den 28 februari 1921, torde visserligen några månader komma att förflyta, innan stadgandet hunne prolongeras under annan lag, men någon olägenhet syntes därav icke kunna föränledas, i synnerhet som något förordnande med stöd av förfoganderättslagens ifrågavarande bestämmelser ej förekommit.

*1921 års
sockersak-
kunniga.*

De av chefen för jordbruksdepartementet jämlikt nådigt bemyndigande den 14 januari 1921 tillkallade sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av yttrande angående förhållanden, som sammanhånga med den inhemska sockerproduktionen och sockerkonsumtionen

inom landet, (1921 års sockersakkunnige) hava i yttrande den 22 januari 1921 erinrat, att nu gällande förordning angående maximipris å socker vore utfärdade med stöd av maximiprislagen och följaktligen skulle upphöra att gälla den 28 februari 1921, därest nämnda lag icke bleve prolongerad. Reglerandet av priset å socker utgjorde emellertid ett led i den enligt riksdagens beslut för närvarande gällande ordningen å vår sockermarknad med statlig garanti åt sockerfabriksaktiebolagen för inköp av 1920 års betskörd och dennas förädling. Med hänsyn härtill och då utredning påginge angående statens ställning till den inhemska sockerproduktionen av 1921 års betskörd, syntes möjlighet fortfarande böra uppehållas för maximiprissättning å socker. De sakkunnige förordade alltså, att maximiprislagen, under förutsättning att lagens avfattning fortfarande medgäve å densamma grundad maximiprissättning å socker, måtte erhålla förlängd giltighetstid under ytterligare ett år.

Av de yttranden, för vilkas innehåll jag nu lämnat redogörelse, framgår, att den praktiska tillämpningen av förfoganderätts- och maximiprislagarna numera i stort sett upphört. Dessa lagar hava tillkommit i syfte att bereda möjlighet för den alltmer utvidgade statliga reglering av näringslivet, vilken efter världskrigets utbrott och under den därpå följande dyrtiden blev en nödvändighet. Under de två senaste åren har en successiv avveckling av denna reglering fortgått, och de särskilda institutioner, åt vilka dess genomförande i första hand varit anförtrott, utöva numera ej annan verksamhet än som sammanhänger med avvecklingens besörjande.

Med avseende å behovet och lämpligheten av en prolongation för ännu någon tid framåt av nu ifrågavarande lagar hava uttalats skilda meningar. Å ena sidan har gjorts gällande, att med kristidsregleringens praktiska upphörande lagarna ej längre hade någon egentlig uppgift att fylla och att för den skull tiden finge anses inne för deras avskrivande. Å andra sidan har framhållits, att med hänsyn till den osäkerhet, som fortfarande kännetecknar det allmänna ekonomiska läget, statsmakten borde, tills mera normala förhållanden inträtt, i sin hand behålla det verk samma medel till ingripande mot möjligen återkommande svårigheter, som kristidslagarna innebure.

Då jag för min del haft att taga ståndpunkt till den nu föreliggande frågan, har jag icke kunnat undgå att finna de allmänna förutsättningarna för lagstiftningsåtgärder i detta avseende väsentligen förändrade. Då dessa lagar tillkommo och under tiden för deras fulla tillämpning rådde stark brist på de viktigaste förnödenheter, och folkhus-

Departements-
chefen

hållningen var på väg att äventyras genom en tilltagande varuknapphet och därmed följande våldsamt prisstegring. Sedan våra under kriget avbrutna handelsförbindelser med utlandet numera kunnat återupptagas, förefinnes ej längre svårighet att tillgodose behovet av råvaror och livsmedel. Den allmänna prisnivån är väl fortfarande hög, men har dock börjat visa en bestämt sjunkande tendens. Dyrtidens upphörande motverkas emellertid av de tryckta förhållanden, under vilka näringslivet och framför allt industrien arbeta, samt den penningknapphet, som gör sig allt starkare kännbar. Den kris, i vilken vi för närvarande befinna oss, är sålunda visserligen en omedelbar fortsättning av den ekonomiska situation, vilken i vår kristidslagstiftning betecknats såsom »utomordentliga, av krig föranledda förhållanden», men dock i väsentliga avseenden av annan natur än denna. Det synes mig därför innebära en viss oegentlighet att för lösningen av de uppgifter, inför vilka statsmakten på grund av det sålunda förändrade läget kan komma att ställas, tillita en lagstiftning, som tillkommit under andra förhållanden och ursprungligen icke varit avsedd att erhålla annan tillämpning än med sträng hänsyn till just dessa förhållanden. Om på grund av omständigheter, vilka för närvarande icke kunna förutses, det framdeles skulle visa sig nödvändigt att staten på ett eller annat sätt ingriper med en reglerande verksamhet av samma art som under den egentliga kristiden, lär detta efter den speciella kristidsorganisationens avvecklande näppeligen kunna ske endast genom ett enkelt återupplivande av kristidslagarnas tillämpning. Vid det noggranna övervägande, genom vilket eventuella åtgärder av detta slag otvivelaktigt måste förberedas, torde med säkerhet jämväl frågan om de lagbestämmelser, vilka för ett dylikt fall kunna vara erforderliga, bliva föremål för särskilt beaktande. Efter min uppfattning föreligger därför icke tillräcklig anledning att, såsom ifrågasatts, behålla de nu ifrågavarande lagarna vid gällande kraft allenast av det allmänna skäl, att behov av dylika bestämmelser tilläventyrs kan återkomma under förhållanden, vilka för närvarande icke äro för handen. För mig har då återstått att bilda mig ett omdöme, huruvida med hänsyn till den pågående avvecklingen av kristidsinstitutionerna en prolongation av lagarnas giltighetstid kan anses påkallad av praktiskt behov.

I fråga om förfoganderättslagen framgår av de i ärendet inkomna yttrandena, att denna lag för närvarande äger tillämpning endast så tillvida, att enligt ett med stöd av lagen givet förordnande beslag är lagt å viss skogsmark, som tagits i anspråk för brännslekommisionens vedanskaffning. Då kommissionens avverkning numera avslutats, har beslaget allenast till ändamål att trygga en obehindrad utdrivning av redan upp-

huggna, å avverkningsplatserna kvarliggande vedpartier. Kommissionen har framhållit, att om beslaget häves och godvillig överenskommelse där- efter ej kan träffas med vederbörande markägare, vissa svårigheter kunna uppstå för utdrivning av den ved, som vid tiden för beslagets upphörande eventuellt kan kvarligga i skogen. Med hänsyn till den jämförelsevis ringa kvantitet ved, om vilken här är fråga, har emellertid kommissionen icke ansett sig äga tillräckliga skäl att hemställa om en utsträckning av lagens giltighetstid. Vid sådant förhållande har jag för min del icke funnit anledning att för det begränsade syfte, det sålunda här skulle gälla, tillstyrka någon särskild lagstiftningsåtgärd.

Beträffande maximiprislagen får jag erinra, att bestämmelse om maximipris enligt denna lag numera gäller endast i fråga om socker. Folkhushållningskommissionen och 1921 års sockersakkunniga hava i sina yttranden framhållit, att maximipris å socker ingår såsom ett led i den hittills gällande ordningen å vår sockermarknad. Härvid bör emellertid anmärkas, att bestämmelsen om maximipris å socker numera icke torde vara påkallad av de skäl, som uppburit den hittillsvarande maximiprislagstiftningen. Huruvida fastställande av maximipris å denna vara fortfarande bör äga rum, är helt och hållet beroende av det sätt, på vilket sockerfrågan i allmänhet ordnas. Utan att nu närmare ingå på denna fråga anser jag mig således kunna uttala, att därest maximipris å socker fortfarande finnes böra gälla, bestämmelse därom icke bör meddelas i den form, som anvisas av den nuvarande maximiprislagen. Enligt vad jag inhämtat, är frågan om de åtgärder, som i nu berörda hänseende må finnas erforderliga för den händelse maximiprislagen icke erhåller utsträckt giltighetstid, föremål för övervägande inom jordbruksdepartementet. Jag saknar därför anledning att med hänsyn till sockerfrågans läge tillstyrka prolongation av maximiprislagen.

Med stöd av vad jag nu anfört föranlåtes jag alltså hemställa, att lagförslag om fortsatt tillämpning av förfoganderätts- och maximiprislagarna icke må föreläggas årets riksdag.

Beträffande en eventuell prolongation av prisoockerlagens giltighetstid hava yttranden inforrats från socialstyrelsen, folkhushållningskommissionen av juni 1919 samt överståthållareämbetet och samtliga länsstyrelser.

*Prisoocker-
lagen.*

Socialstyrelsen har erinrat, att under förarbetena till ifrågavarande lag vissa betänkligheter uttalats av de för ändamålet tillkallade sakkunniga med avseende å såväl lämpligheten som effektiviteten av bestäm-

*Socialstyrel-
sen.*

melser, som straffbelade vissa affärstransaktioner av natur att framkalla prisstegring å livsförnödenheter. När förslag till lagstiftning i sådant syfte förelades 1917 års riksdag, skedde detta uppenbarligen under trycket av den allvarliga livsmedelsbrist och den våldsamma prisstegring, som gjort sig gällande under våren nämnda år. Av chefens för justitiedepartementet yttrande till statsrådsprotokollet den 15 maj 1917 framginge ock, att den föreslagna lagen finge i alldeles särskild grad betraktas såsom en kristidslag, framkallad av det då rådande nödläget. Då fråga nu uppstått om ytterligare förlängning av denna lags giltighetstid, borde i främsta rummet erinras om den förändring av läget på livsmedelsmarknaden och i de ekonomiska konjunkturerna i allmänhet, som inträffat sedan lagen först utfärdades. Vid sistnämnda tillfälle rådde alltjämt tilltagande varubrist och prisstegring; för närvarande funnes däremot riklig tillgång på alla slag av livsförnödenheter, och sedan någon tid förmärktes även en bestämd tendens till fallande priser. Enär sålunda de förutsättningar, som motiverade prissockerlagens tillkomst, numera i allt väsentligt upphört att vara för handen, syntes stöd svårligen finnas för ytterligare prolongation av lagen. Om styrelsen alltså ansett sig sakna anledning att tillstyrka förlängd giltighetstid för denna lag, hade styrelsen därmed icke velat på något sätt taga ställning till den från olika håll framförda tanken på en efter normala förhållanden anpassad lagstiftning mot oskåliga pris.

Folkhushållningskommissionen.

Folkhushållningskommissionen har anfört, att allmänna synpunkter syntes tala för att statsmakterna under den osäkerhet, som alltjämt präglade de ekonomiska förhållandena och vilken kunde tänkas medföra nödvändighet för Kungl. Maj:tt att utan riksdagens sammankallande snabbt ordna oväntade svårigheter, borde äga fortsatt möjlighet att tillämpa ifrågavarande lagföreskrifter. Därjämte kunde beträffande denna lag göras gällande, att densamma syntes vara av betydelse jämväl under andra förhållanden än dem, som närmast föranlett dess tillkomst. Det skydd för konsumtionen mot oskålig prissättning å av producenter, handlande eller andra saluförda eller tillhandahållna förnödenheter, som lagen åsyftade, kunde icke sägas vara utan värde även under ekonomiskt och socialt eljest normala tider. Det syntes därför kommissionen förtjäna övervägas, huruvida icke bestämmelser i det syfte, som innefattades i denna lag, borde ingå såsom en bestående del i vår lagstiftning.

Överståthållareämbetet och länsstyrelserna.

I de av överståthållareämbetet och länsstyrelserna avgivna utlåtandena ävensom i åtskilliga med dessa utlåtanden inkomna yttranden från åklagare, magistrater, stadsstyrelser och andra har framträtt meningsskilj-

aktighet beträffande behovet och lämpligheten av prisockerlagens prolongation. Dylik åtgärd har tillstyrkts av överståthållareämbetet samt länsstyrelserna i Blekinge, Västmanlands, Gävleborgs och Västerbottens län under hänvisning huvudsakligen därtill, att de förhållanden, vilka givit anledning till denna lagstiftning, fortfarande vore för handen och att densamma därför under ytterligare någon tid kunde vara påkallad. Länsstyrelsen i Gävleborgs län har tillika framhållit, att ehuru lagen endast i undantagsfall vunnit tillämpning, dess befintlighet dock torde utgöra ett verksamt medel att förhindra oskäligen pris samt att någon olägenhet av lagen icke försports för lojal varuomsättning. Övriga länsstyrelser hava ansett förutsättningarna för tillämpning av lagens bestämmelser icke längre vara för handen och fördenskull funnit sig icke äga anledning tillstyrka en prolongation; av åtskilliga av dessa länsstyrelser har dock ifrågasatts, huruvida icke en för normala förhållanden avsedd lagstiftning mot prisocker borde komma till stånd.

Då under nästlidet är frågan om prolongation av prisockerlagen upptogs till behandling, yttrade dåvarande chefen för justitiedepartementet: *Departementschefen.*

»Lika med flertalet av de hörda myndigheterna finner jag vägande skäl tala för utsträckande av prisockerlagens giltighetstid. De förhållanden, som föranlett lagens tillkomst, äro alltjämt i viss mån för handen och kunna väntas fortfara under ännu någon tid framåt. Det kan ej heller anses uteslutet, att, så länge våra handels- och sjöfartsförbindelser äro så osäkra som för närvarande, ökade svårigheter kunna uppstå för landets varutillförsel samt föranleda förminskad tillgång å varor och stegrade pris.

Men fränsett att ännu rådande abnorma förhållanden påkalla lagbestämmelser för att stävja ett obehörigt utnyttjande av kristidens svårigheter, synes mig lagen så mycket mindre för närvarande böra upphöra att gälla, som dess syfte torde böra tillgodoses jämväl för framtiden. Även efter inträdandet av mera normala förhållanden lärer behov förefinnas av straffbestämmelser gällande jämväl för andra fall av ocker än sådana, som avses i lagen den 14 juni 1901. Otvivelaktigt behöver lagstiftningen i fråga i samband härmed omläggas — särskilt har det även under lagens hittillsvarande tillämpning framstått som ett önskemål att erhålla en klarare bestämning å de förfaranden, som lagstiftningen avser att straffbelägga — men innan en dylik, allmängiltig ockerlagstiftning kan komma till stånd, synes emellertid, för bevarande av erforderlig kontinuitet i rättsuppfattningen, nu gällande tillfälliga prisockerlag böra bibehållas, intill dess ny lagstiftning av mera permanent natur hinner

träda i kraft, vilket tidigast torde kunna ske efter förslags framläggande vid 1921 års riksdag.»

Den i detta uttalande berörda frågan om en permanent, på moderna principer byggd ockerlagstiftning har numera upptagits till behandling av särskilda sakkunniga, vilka tillkallats att inom justitiedepartementet biträda med utredning av denna fråga. Med hänsyn till frågans i mer än ett avseende svårlösta natur är det dock uteslutet, att densamma kan komma under behandling vid detta års riksdag. Jag hyser emellertid förhoppning, att den förberedande utredningen skall kunna slutföras inom sådan tid, att förslag i ämnet må kunna föreläggas 1922 års riksdag.

I olikhet mot den övriga kristidslagstiftningen riktar sig prisockerlagen mot företeelser på det ekonomiska området, vilka icke omedelbart eller med nödvändighet sammanhånga med de säregna förhållandena under världskrigets år. Att prisockerlagen kommit att tillhöra den grupp av lagar, som även formellt begränsats till att avse den mer eller mindre övergående regleringen av nämnda förhållanden, torde hava sin närmaste orsak däri, att behovet av lagbestämmelser i detta ämne framträtt med särskild aktualitet under ifrågavarande tidsskede. Omständigheterna vid lagens tillkomst gjorde det nödvändigt att skrida till åtgärd utan att avbida den ingående prövning, som måste ligga till grund för en fastare utformning av rättsregler av denna grannliga och invecklade natur. Även i sin provisoriska form torde emellertid denna lag hava varit till visst gagn. I anslutning till nyss återgivna uttalande av en förutvarande departementschef finner jag jämväl det vara angeläget att till bevarande av kontinuitet i rättsuppfattningen den provisoriska prisockerlagen bibehålles intill dess en lagstiftning av mera permanent natur kan träda i kraft. Vid denna synpunkt måste jag lägga särskild vikt, då såsom jag redan omnämnt utsikt finnes, att en dylik lagstiftning skall kunna komma till stånd inom en nära framtid. Jag är därför beredd tillstyrka, att lagförslag med provisoriska bestämmelser mot prisocker förelägges detta års riksdag.

Vid övervägande av frågan om innehållet av de bestämmelser i detta ämne, vilka böra gälla i avbidan på en definitiv lagstiftning, har jag utgått från att i ärendets närvarande läge minsta möjliga rubbning torde böra göras i de gällande föreskrifterna på detta område och således funnit mig böra förorda, att den nuvarande lagens bestämmelser i huvudsak oförändrade erhålla giltighet för den tid, som får antagas förflyta, innan en ny lag av permanent karaktär trätt i kraft. Vissa jämkningar i den gällande lagen betingas emellertid av förändringar, som den

senaste tiden medfört. Redan vid behandlingen av frågan om prolongation av förfoganderätts- och maximiprislagarna har jag haft tillfälle antyda min uppfattning, att den närvarande situationen icke kan anses strängt motsvara vad i prisockerlagen såväl som i övriga kristidslagar betecknats såsom »utomordentliga, av krig föranledda förhållanden». Att fortfarande binda en tillämpning av prisockerlagens bestämmelser vid förutsättningen av krig, krigsfara eller dylika utomordentliga förhållanden kan därför enligt min mening icke vara riktigt, utan har jag ansett hänvisningen till denna förutsättning böra utgå ur lagen. Därjämte medför avvecklingen av den speciella kristidsorganisation, som haft sig anförtrott att utöva vissa i lagen avsedda funktioner, uteslutning av ett par paragrafer ävensom några ändringar i särskilda paragrafer. Då detta medför såväl ändring i lagens rubrik och samtliga dess paragrafer som en förskjutning i paragrafföljden, har jag låtit inom justitiedepartementet utarbeta förslag till ny lag i ämnet. För detta förslag, i vad det skiljer sig från den gällande lagen, anhåller jag nu få lämna redogörelse.

I enlighet med vad jag nyss anfört i fråga om förutsättningen för lagens tillämplighet har i förslaget rubriken angivits såsom *lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris*. Av enahanda skäl har bestämmelsen i lagens 1 § icke upptagits i förslaget.

Förslagets 1 § motsvarar 2 § i lagen. Den i första stycket gjorda beskrivningen av där avsedda brottsliga förfarande utmärker för närvarande en begränsning, som tydligen hänför sig till de speciella förhållandena under kristiden och endast det närmaste behovet av straffrättsligt ingripande. Nämda bestämmelse avser nämligen allenast prisocker beträffande vissa närmare angivna slag av varor. Då lagens tillämpning enligt förslaget icke ställes i direkt beroende av dylika tidsomständigheter, har jag ansett den nu berörda bestämmelsen böra erhålla en något vidare formulering, som mera allmänt medgiver beivrande av prisocker. Denna ändring motiveras jämväl däraf, att mot det nuvarande stadgandet anmärkts, att under detsamma icke inbegripas vissa varor, å vilka priset under den senare tiden oskäligt uppdrivits.

Det i lagens 5 § upptagna stadgandet har, såsom av dess ordalydelse framgår, tillkommit med hänsyn till den statliga organisation av åtgärder för folkhushållningen, som upprätthölls under kristiden. Sedan den i stadgandet åsyftade institutionen — folkhushållningskommissionen — numera i det närmaste helt avvecklats, saknar bestämmelsen praktisk betydelse. Någon anledning att i förslaget upptaga en föreskrift av motsvarande innebörd har icke synts föreligga.

Av liknande skäl har jämväl stadgandet i lagens 9 § uteslutits.

Bestämmelsen i lagens 11 § om skyldighet för åklagare att insända vissa uppgifter till jordbruksdepartementet sammanhänger därmed, att åtal enligt prisockerlagen till en början utfördes huvudsakligen av livsmedelsfiskaler under folkhushållningskommissionen, vilken i sin ordning lydde under nämnda departement. Efter upphörandet av kommissionens befattning med ärenden av detta slag lära ifrågavarande uppgifter böra insändas till justitiedepartementet. Bestämmelse därom har införts i förslagens 8 §.

Den nuvarande lagens giltighetstid utlöper den 28 februari 1921. Med hänsyn till att förslag till definitiv lagstiftning i ämnet torde kunna föreläggas 1922 års riksdag och för att, under nämnda förutsättning, undvika behandling ytterligare en gång av förslag till provisorisk lag, har jag ansett mig böra hemställa, att giltighetstiden denna gång bestämes till och med den 31 maj 1922.

Utöver vad nu anmärkts skiljer sig förslaget från den gällande lagen endast med avseende å förekommande paragrafhänvisningar.»

Föredraganden uppläste härefter förslag till *lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris*, av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar; och hemställde föredraganden, att för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, lagrådets utlåtande över förslaget måtte genom utdrag av protokollet inhämtas.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Adil Wifvesson.

L a g

med vissa bestämmelser mot oskäligen pris.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Den, som vid avyttring av livsmedel, beklädnadsvara, bränsle eller annan förnödenhet tager eller betingar sig vederlag, som han insett eller bort kunna inse vara med hänsyn till föreliggande omständigheter uppenbart oskäligt, straffes med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

Samma lag vare, där någon utbjuder sådan vara till avyttring mot vederlag, som nyss är sagt.

Såsom vederlag skall anses värdet av alla för varan tagna, betingade eller fordrade förmögenhetsförmåner, ändå att de till döljande av vederlagets verkliga storlek upptagas såsom förmåner, vilka gärningsmannen i annat avseende tagit, betingat sig eller fordrat.

2 §.

Undanhåller den, som för avyttring tillverkat, framvunnit eller annorledes förvärvat vara, som i 1 § sägs, varan från avyttring under sådana omständigheter, att undanhållandet, ensamt eller i förening med dylikt förfarande av andra, medför uppenbar fara för oskäligen stegring av priset vid varans övergång till förbrukaren, varde, där han insett eller bort kunna inse faran, straffad med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

Vad nu är stadgat skall icke gälla, där Konungen eller den Konungen därtill bemyndigad för visst fall eller i därom utfärdad kungörelse meddelat tillstånd att lägga vara å lager.

3 §.

Köper någon för avyttring eller förvärvar han eljest såsom mellanhand vara, som i 1 § sägs, och sker det under sådana omständigheter, att åtgärden, ensamt eller i förening med dylikt förfarande av andra, medför uppenbar fara för oskäligen stegring av priset vid varans övergång till förbrukaren, varde, där han insett eller bort kunna inse faran, straffad med böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor eller med fängelse från och med en månad till och med ett år.

4 §.

Förövas brott, som i 1, 2 eller 3 § sägs, av den, som förut begått brott mot något av nämnda lagrum, vare straffet fängelse från och med en månad till och med två år eller straffarbete från och med två månader till och med två år. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, må till böter från och med tjugufem till och med tiotusen kronor dömas.

5 §.

Fälles någon till straff för brott, som i 1 § första stycket sägs, eller för brott mot 2 eller 3 §, må domstolen, efter ty skäligt finnes, kunna förplikta gärningsmannen att utgiva, helt eller delvis, i det förstnämnda fallet värdet av taget eller betingat vederlag, vid brott mot 2 § värdet av vara, som på sätt i samma lagrum sägs undanhållits från avyttring, samt vid brott mot 3 § värdet av vara, som gärningsmannen på sätt där omförmäles förvärvat för avyttring.

6 §.

Fortsätter den, som är ställd under åtal för brott, varom 1, 2 eller 3 § förmäles, samma brott, varde dömd till särskilt ansvar för varje gång stämning delgivits.

7 §.

Det åligger allmän åklagare att åtala brott, varom i denna lag förmäles. Åklagaren äger, för utrönande, huruvida sådant brott blivit begånget, låta verkställa undersökning av salubod, magasin, kontor eller annan lägenhet, där vara, som i 1 § sägs, kan antagas förvarad, så ock taga del av näringsidkares handelsböcker och andra dylika handlingar. Av det, som därvid inhämtats, må icke yppas annat, än som erfordras för avgörande av frågan om åtals anhängiggörande och för åtals utförande.

För vinnande av utredning, huruvida vederlag som i 1 § sägs, varit uppenbart oskäligt, eller huruvida undanhållande, varom i 2 § förmäles, eller förvärv, som i 3 § sägs, medfört fara, som i dessa paragrafer avses, må åklagaren kunna hos vederbörande auktoriserade handelskammare inhämta utlåtande i ämnet.

8 §.

Åklagare åligger att till justitiedepartementet insända ej mindre anmälan om åtal, som åklagaren anhängiggjort för brott mot denna lag, än även utslag, varigenom blivit slutligen dömt angående åtalet.

9 §.

Av böter, som ådömas enligt denna lag, så ock av vad gärningsmannen enligt 5 § förpliktats utgiva, tillfalle en tredjedel, dock högst femtusen kronor, åklagaren och återstoden kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och gäller till och med den 31 maj 1922. I fråga om sådan under tiden för lagens giltighet begången förseelse, som i lagen avses, skall vad där är stadgat fortfarande gälla.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd onsdagen den
9 februari 1921.*

Närvarande:

Justitierådet BERGLÖF,
Regeringsrådet ERNBERG,
Justitieråden MOLIN,
APPELBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 4 februari 1921, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtan-
de skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas
över upprättat förslag till *lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lag-
rådet av ledamoten å justitiedepartementets lagavdelning, assessorn Axel
Afzelius.

Lagrådet yttrade:

Såsom motiv för prolongering av den provisoriska prissockerlagen
har anförts angelägenheten av att till bevarande av kontinuitet i rätts-
uppfattningen nämnda lag bibehölles intill dess den igångsatta utrednin-
gen kunde leda till en ockerlagstiftning av mera permanent natur. Det
har ock erinrats att den provisoriska lagen tillkommit utan att man
kunnat avbida den ingående prövning, som måste ligga till grund för
en fastare utformning av rättsregler av denna grannliga oeh invecklade
natur, samt att lagstiftningen i fråga otvivelaktigt behövde omläggas vid
utarbetandet av en allmängiltig ockerlag. Med dessa synpunkter synes
bäst överensstämmande, att den provisoriska lagen för den tid densamma
fortfarande skall bliva gällande icke underkastas andra ändringar än så-
dana, som finnas med nödvändighet påkallade av förändrade förhållan-
den. Hit torde emellertid icke kunna hänföras den genomgripande för-
ändring i lagens tillämplighetsområde, som skett i 1 § av det remitterade
förslaget. Under det att nuvarande lag enligt dess 2 § endast avser
avyttring av livsmedel, vara, som är avsedd att genom sin förbränning alstra

värme eller ljus, beklädnadsvara eller annan dylik för människors uppehälle erforderlig förnödenhet eller ock foder för kreatur eller gödningsämnen eller utsäde, hänför sig förslaget till livsmedel, beklädnadsvara, bränsle eller annan förnödenhet d. v. s. varor av vad slag som helst, som kunna anses falla under begreppet förnödenhet. Det torde vara svårt att överskåda räckvidden och verkningarna av denna ändring; detta i all synnerhet som uttrycket förnödenhet är i och för sig otydligt och svävande. Även om, såsom det anförts, priset å vissa varor, som icke inbegripas under den provisoriska lagen, under den senare tiden oskäligt uppdrivits, lärer härav icke kunna hämtas tillräckligt stöd för att utan närmare undersökning och utredning utsträcka ifrågavarande provisoriska lagstiftning till helt nya områden och sålunda förläna densamma en väsentligt annan karaktär än den hittills ägt.

Lagrådet finner sig därför icke kunna tillstyrka förslaget i denna del. I övrigt har lagrådet icke något att erinra mot förslaget.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM och HANSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Ekeberg anmälde lagrådets utlåtande över det den 4 innevarande februari till lagrådet remitterade förslaget till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris.

Efter att hava redogjort för utlåtandets innehåll anförde föredraganden:

»Av utlåtandet framgår, att lagrådet funnit vissa betänkligheter vid att, på sätt lydelsen av förslagets 1 § utmärker, utvidga området för den provisoriska prisockerlagstiftningens tillämplighet. Särskilt har anmärkts, att det kunde möta svårighet att överskåda räckvidden och verkningarna av den föreslagna ändringen, i all synnerhet som uttrycket förnödenhet vore i och för sig otydligt och svävande.

Med den lydelse, ifrågavarande bestämmelse erhållit i det remitterade förslaget, har huvudsakligen avsetts att undanröja den oegentlighet, som otvivelaktigt skulle ligga däri, att den med hänsyn till de speciella förhållandena under den mest tryckande dyrtiden gjorda begränsningen till vissa angivna slag av varor komme att upprätthållas även under det nuvarande, därutinnan väsentligt förändrade läget.

Vad lagrådet anmärkt mot uttrycket förnödenhet lär väl icke kunna fränkännas ett visst berättigande. Redan tidigare har beträffande denna lagstiftning framhållits, att en viss obestämdhet i lagens uttrycksätt icke kan helt undvikas, då det här gäller förhållanden, som icke alltid kunna kännetecknas i en konkret och lätt åskådlig form. Att uttrycket förnödenhet skulle i tillämpningen erhålla en vidsträcktare inne-

börd än däri skäligen bör inläggas, synes mig emellertid icke rätt sannolikt. Erfarenheten har hittills ådagalagt en obenägenhet hos domstolarna att under denna lagstiftning hänföra andra fall än sådana som fullt uppenbart syntas vara brottsliga. Någon mera genomgripande förändring lär den föreslagna nya lydelsen för övrigt icke innefatta. I själva verket torde den med förslaget åsyftade utvidgningen av prisockerlagstiftningens tillämplighetsområde icke vara större än som motsvaras av det naturliga önskemålet att med dessa straffbestämmelser kunna träffa alla väsentligen likartade fall.

Vid nu anförda förhållanden finner jag mig böra hemställa, att förslaget, mot vilket lagrådet i övrigt icke framställt anmärkning, i oförändrat skick måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande».

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gösta Stenlund.